

Tema 4: Discursos pedagògics

El moviment obrer

El moviment obrer

- Gran preocupació per l'educació dels obrers.
- Cal elevar el nivell cultural per a la millora:
 - intel·lectual,
 - moral i
 - política.

El moviment obrer

- L'educació forma la intel·ligència i fa prendre consciència.
- De la incapacitat cultural, deriva l'opressió.
- L'educació allibera.
- Canvi social i educatiu han d'anar junts.

El moviment obrer

- L'educació i la cultura són instruments d'alliberament i de lluita de la classe obrera.
- L'educació és una tasca fonamental per al canvi social.
- Cal prendre consciència proletària.
- Necessitat de cultura obrera: dels obrers per als obrers. Els obrers han de dotar-se d'instruments d'educació propis.
- Les organitzacions obreres seran agents educadors.

Idees bàsiques:

La clase de Francés de la Escuela Socialista Obrera

Archivo de la Fundación F. Largo Caballero

L'educació
obrera ha de
ser:

- laica,
- racionalista,
- integral i
- alternativa a la de l'Estat.

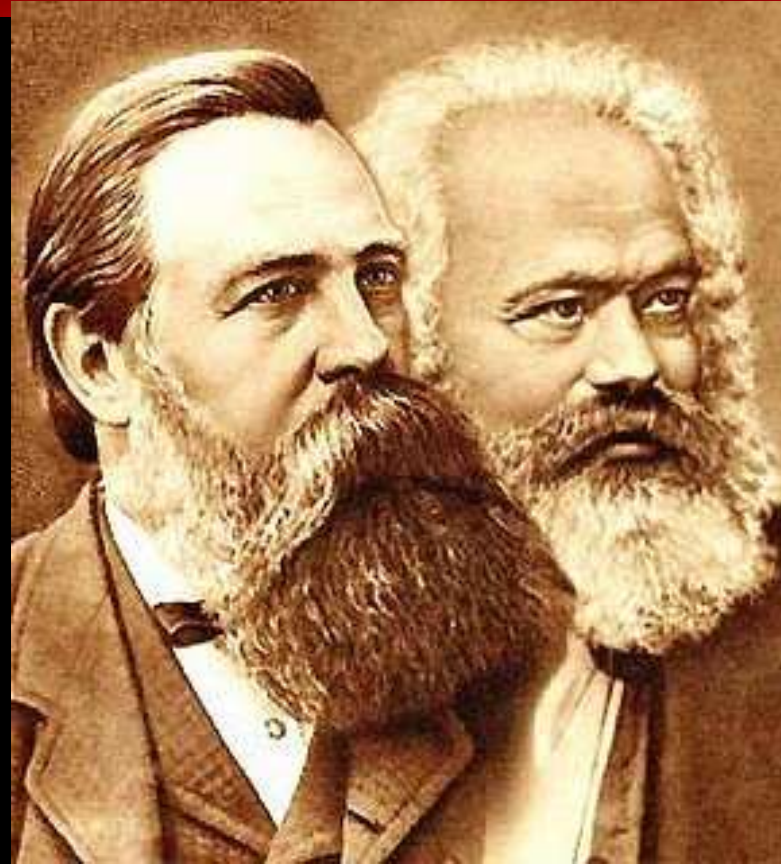
Moviment obrer

Les organitzacions obreres com a agents educadors desenvolupen activitats:

- Educació no formal:
conferències, xarrades.
- Educació informal:
biblioteques, editorials,
premsa.
- Educació formal:
institucions per a
l'educació d'obriers
adults, formació professional i primària.

El moviment obrer

Friedrich Engels i Karl Marx.

Mikhaïl Bakunin

Socialistes i anarquistes:

- Coincidència:
 - Cal formar persones noves per a fer la revolució.
- Diferència:
 - Socialistes: transformar el sistema educatiu.
 - Anarquistes: alternativa a l'educació estatal.

Les propostes primeres. els Cercles o Casinos Republicans

- Final del XIX.
- Republicanisme lerrouxista i blasquista.
- Espais de caràcter:
 - Polític: mítings, reunions de partit.
 - Sindical: reunions de sindicat.
 - Instructiu: escoles d'adults i escoles laiques.
 - Cultural: conferències, biblioteca.
 - Oci: cafè, balls, banquets.
- Plataforma de difusió ideològica i creació de consciència de grup.

Les propostes pioneres: els Ateneus Populars i Obrers

Ateneu Popular de Sabadell.

- Alternativa a l'Ateneu liberal.
- Associació lúdica i cultural amb predomini de la cultural.
- Formació moral i política.
- Conquesta del temps lliure de l'obrer.
- Dues classes d'Ateneus:
 - Integrador: neutral.
 - Emancipador: difusió de propostes obreres concretes.

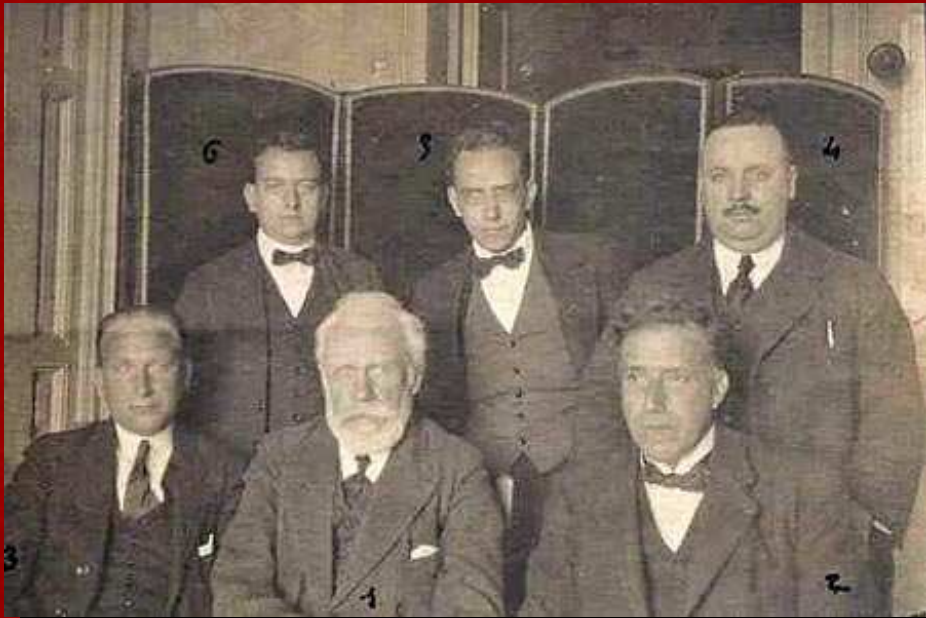
Les propostes socialistes. El Partido Socialista Obrero Español.

- Heinrich Schulz i Clara Zetkin volien transformar la cultura burgesa en proletària.
- Postura seguida per Pablo Iglesias, qui defensa una cultura proletària en què els treballadors són els protagonistes, fet que comporta una tasca pedagògica important.

Pablo Iglesias

Les propostes socialistes

- Doble acció:
- Contribuir al canvi de l'ensenyament públic des d'una perspectiva democratitzadora i crear alternatives paral·leles.
- Formació dels obrers socialistes: preparar els militants per enfortir l'organització i aconseguir el canvi social.

1. Pablo Iglesias. 2. Julián Besteiro. 3. F. Largo Caballero.
4. Indalecio Prieto. 5. Daniel Anguiano. 6. Andrés Saborit.

Les propostes socialistes

Contribuir a la renovació de l'escola:

- Escola pública obligatòria i gratuïta al servei de la classe obrera.
- Escola unificada.
- Unió de treball productiu i educació.
- Educació integral, polivalent.
- Laïcisme.
- Escola activa.
- Coeducació.

Lorenzo Luzuriaga

Les propostes socialistes

Fundació Cesáreo del Cerro

Propostes
educatives
pròpies:

- Fundació Cesáreo del Cerro (1922), parvulari.
- Formació professional: aprenents tipògrafs, metal·lúrgics...
- Escoles de primària: Alzira, Callosa de Segura, Crevillent, Elx, Quart, Villena..

Les propostes socialistes

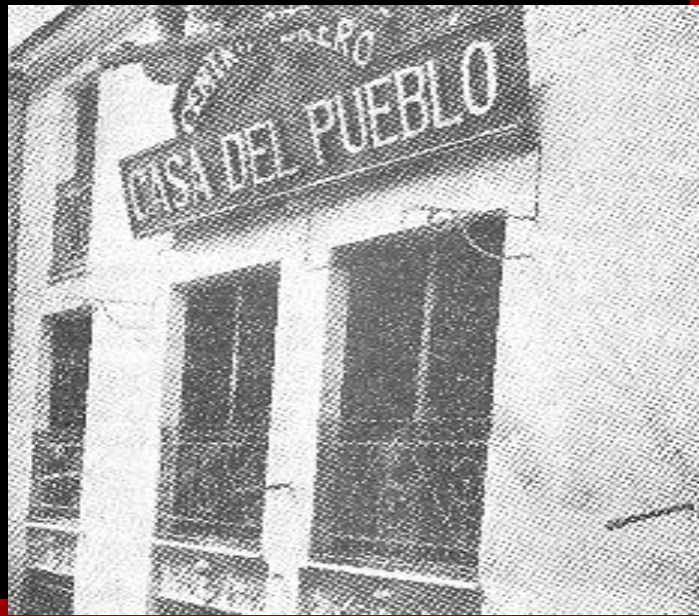

Formació de l'obrer socialista:

- Casas del Pueblo.
- Escuela Nueva.
- Escuela Societaria.

Fernando de los Ríos, Pablo Iglesias i Julián Besteiro.

Casas del Pueblo

Casa del Pueblo de Gijón.

Espais fundats pel PSOE i la UGT de caràcter multifuncional:

- de reunió sindical i política,
- de formació cultural,
- de trobada social i
- de solidaritat econòmica.

Casas del Pueblo

- **Espais de formació cultural:** escoles nocturnes per aprendre a llegir i escriure, biblioteques, col·loquis, controvèrsies, cicles de conferències, grups teatrals, orfeons, cors i rondalles.
- **Espai de reunió sindical i política:** formació i presa de consciència política, mítings, congressos i reunions polítiques.
- **Pràctiques esportives i higienistes:** contacte amb la natura a través d'excursions i gires, alpinisme, atletisme i futbol.

Casas del Pueblo

“Llocs alegres, còmodes, en què no solament hi haja les nostres dependències, sinó també organismes d'entreteniment i distraccions cultes, que, alhora que alegren la nostra vida, ens aparten del tuguri indecent en què hui ens embrutim.”

Manuel Llana

El Socialista, 6 de maig de 1917

Casa del Pueblo de Vallecas.

Casa del Pueblo de Cullera.

Formació dels socialistes

- Escuela Nueva:
 - Fundada per Manuel Núñez de Arenas (Madrid, 1911).
 - Intentava formar socialistes.
 - Difusió d'idees socialistes.
 - Aprofundir en problemes socials des d'una perspectiva teòrica.
- Escuela Societaria:
 - Fundada per Manuel Núñez de Arenas (Madrid, 1913).
 - Matèries: pràctiques societàries, legislació social, tàctica, alfabetització i propaganda.